

פרשת במדבר

מחלה ושמה אהבה ממבט ראשון והתרופה אהבה ממבט שני.

"התאהבות ממבט ראשון היא סוג של מחלה, שכל אחד היה רוצה לחלות בה לפחות פעם בחייו. היא שיגעון סוער ולכאורה לא רציונלי, ריגוש שמופיע תמיד בליווי של סימפטומים גופניים שבכל הזדמנות אחרת היו מעוררים בנו דאגה קלה, כמו דופק מואץ, פה יבש, נדודי שינה, כאבי בטן, איבוד תיאבון וצורך בלתי נשלט להתיש את סביבתנו בדיבור בלתי פוסק על הדמות הנערצת שהפציעה לחיינו". (<http://www.ynet.co.il/articles/1.7340.L-2771855.00.html>)

על רקע זה יש לשאול עד כמה אהבה זאת הינה ריאלי? וזאת באשר, שמחד הדרך שבה אנו מגיבים במערכת יחסים חדשה מכל סוג היא לא תמיד טבעית, ואף לא רציונלית. וזאת משום שכאשר חולפות אותם תחושות המדהימות של להכיר מישהו חדש, עשויי להבין שזו אינה אהבה ריאלי אלא אשליה שסופה אכזבה. ומאידך גיסא קיימות תחושות מדהימות לא רציונליות כאשר בהמשך יש בכוחן, תוך כדאי ראיית המורכבות שבתוך החיים להפוך תחושות הללו למשהו רציונלי ומערכת יחסים המעוגנת באהבה ריאלי.

היום לאחר שתיים עשר שנות נישואים, רעייתי היקרה אהובת נפשי, תהינו יחדיו כיצד זה, מתוך היכרות של חצי שנה בלבד, ביצענו החלטה לכאורה פזיזה לפיה אנו ראויים זה לזאת וזאת לזה. וזאת משום תהא תקופת הזמן שנמשכת תקופת ההכירות לפני הנישואים, אשר תהיה, לעולם כך נראה אין בכוחה תקופת הכירות זאת לשמש אינדיקציה להתאמה בכל מצבי החיים המשתנים; עליות וירידות, מצבי שמחה וצער חס וחלילה. דומה שרק נביא יכול לתת תשובה חיובית אבל מה לעשות שכיום הנבואה, לפחות על פי חז"ל, ניתנה לשוטים. עם זאת במהלך הזמן. אז מה המסקנה? להפסיק לסמוך על אהבה זאת! לא לסמוך על אינטואיציות ורגשות טבעיים. דומה שהתשובה היא שלילית. באשר שאותה היכרות ערטילאית בסיסית וחשובה כל כך, יש בכוחה תוך האתגרים העומדים לפני הזוג להפוך לאהבה ממשית. לבסוף הופכת הבחירה הראשונה הערטילאית שצצה לה ברגע אחד להפוך לבחירה שנייה המתמשכת לכל החיים אך הפעם מאהבה ממבט שני.

אמנם מספר פסיכולוגים סבורים שקיימים תיאוריות שמסבירות להתרחשות תופעה זאת המכונה אהבה ממבט ראשון. בסופו של דבר זה קשר המתרחש בין האדם לעצמו מאשר קשר המבוסס על הבחנה באדם אחר. עם זאת, כפי שכבר רמזתי, בפועל נראה שישנם מקרים שבו התאהבות ממבט ראשון הופכת לאהבה נכזבת. ומנגד ישנם מקרים שבו אהבה זאת הופכת לאהבה ממבט שני. "מה שהרס אותי" כותב אריק איינשטיין "היה הצחוק שהיה לך בעיניים כשאמרת נעים מאוד מה שהמיס אותי היה החום שזרם ממך כשנתת לי ידך היתה זו אהבה ממבט ראשון כמו בסיפורים אהבה ממבט ראשון". דומה, איפוא, שמוקד העניין מצוי בשאלה כיצד יש להפוך את אוצה אהבה מהספורים אהבה ממבט ראשון לאהבה מתוך החיים. בקיצור יש כאלה המספרים סיפורי אהבה ויש כאלה המייצרים סיפורי אהבה.

שבת זאת הנופלת בין יום ירושלים שהוא בחינת אהבה ממבט ראשון. וזאת באשר אין תקדים היסטורי, בעולם כולו, לכך שעם חזר למולדתו והקים בה את מדינתו אחרי אלפיים שנה. אין דוגמה אחרת לעם שחידש את ריבונותו בארצו, אחרי שהיה נפוץ בכל קצווי תבל משך אלפיים שנה. בכל הגלויות התגלתה אהבה לא רציונלית לירושלים. וכולם ללא כל הגיון כאהבה ממבט ראשון גרסו כדוד המלך בזמנו "אם ישכח ירושלים תשכח ימיני" למה שיהודי אמר קאי אתיופי, מרוקאי אירופי ובכל מקום בעולם החי חיים מלאי שפע ואושר אינו מצליח להשכיח ממנו את אהבת ירושלים. ודומה שכל יהודי חולה במחלה זאת.

ירושלים היא בעלת סגולה מיוחדת בכך שמאחדת את יושביה, כפי שאמר דוד המלך: "ירושלים הבנויה כעיר שחוברה לה יחדיו" [ירושלמי ב"ק פ"ז, ה"ז] "עיר שמחברת את ישראל זה לזה" מנגד חג השבועות חג מתן תורה (בפורים) במתן תורה עם ישראל היו מאוחדים כאיש אחד בלב אחד מתוך הכרת הייחודיות והשוני באופן שווה בחינת אהבה ממבט שני.

נמצאנו למדים יש אהבת ה"עלייה" המתרחשת מכוחה של ירושלים ויש אהבת ה"עולים" המתרחשת מכח קבלת התורה. כיצד מחברים זאת? - ע"י יציאה מה"לבד" ומעבר ל"ביחד". זוהי מהות האהבה, וכך מסביר זאת הרב דסלר בקונטרס הנתניה, מכתב מאליהו חלק א'. בנוהג שבעולם, נדמה שאהבה היא רגש סיפוק אותו מרגיש האדם הנמצא בחברת אהבו. אמנם יש צד של אמת בדבר, ברם ההיפך הוא נכון יותר. עיקר האהבה היא תולדת הנתניה. ככל שאדם נותן יותר, משקיע יותר בן זוגו - כך גדילה אהבתו. לאור זאת גורס הרב רוני נויברט "אהבה אינה רק רגש התפעמות בלבד המגיע מאליו, אלא גם ובעיקר פרי של מאמץ, השקעה ונתניה. אין כל ספק בכך שנצרך רגש ראשוני, התאהבות ראשונית, ניצוץ שנדלק. אמנם כל זה הוא רק בבחינת בסיס. עיקר הדגש בפיתוח האהבה הוא בליבוי האש ע"י רוח הנתניה, הדואגת לכך שאש תמיד תבער בין בני הזוג" נמצאנו למדים שלא כדברי נפוליון שגרס ש"הנצחון היחיד על האהבה הוא הבריחה" או לחילופין שלא כדברי אפלטון שגרס "אהבה" מחלת רוח רציונית" אלא היהדות המלמדת אותנו שיש חג מתן תורה שמוסר לאדם את סוד האהבה ממבט שני. כך גם ביחס הפרטים לחברתם ולמדינתם.

שבת שלום

שרון שלום
רב קהילת קדושי ישראל